ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการออกหมายจับโดยศาล

ผู้เขียน นางสาวศศิวิมล เสมอใจ

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สมชาย ปรีชาศิลปกุล

บทคัดย่อ

วิทยาพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการบังกับใช้กฎหมายในเรื่องการออกหมายจับโดย ศาลจากปรากฏการณ์จริงว่ามีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540 และพ.ศ.2550 หรือไม่เพียงใด โดยเป็นการศึกษาจากหลักกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการออกหมายจับและการศึกษาจากข้อมูลในทางสถิติและตัวอย่างคำร้องขอออก หมายจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจในคดีลักทรัพย์, ยักยอก และฉ้อโกง จากสถานีตำรวจภูธรเมือง เชียงใหม่

ผลการศึกษาจากข้อมูลในทางสถิติ (Statistical) พบว่าศาลมีแนวโน้มการอนุมัติหมายจับ ค่อนข้างสูงคือร้อยละ90 ของคำร้องขอออกหมายจับทั้งหมด และจากการศึกษาตัวอย่างคำร้องขอ ออกหมายจับที่ได้รับการอนุมัติหมายจับแล้วพบว่าในคดีลักทรัพย์ซึ่งเป็นคดีอาญาที่มีอัตราโทษ อย่างสูงเกิน 3 ปีส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่มีเหตุอันควรในการออกหมายจับ แต่ในคดียักยอกและ ล้อโกงซึ่งเป็นคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงไม่เกิน 3 ปี ส่วนใหญ่จะใช้เพียงพยานหลักฐานที่มา จากผู้กล่าวหาเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งไม่น่าจะมีน้ำหนักความน่าเชื่อถือมากนัก และพบว่าพนักงาน สอบสวนจะอ้างเหตุว่าผู้ต้องหาน่าจะหลบหนีมากที่สุด ซึ่งก็มีปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากมีการ ตีความในเรื่องผู้ต้องหาน่าจะหลบหนีค่อนข้างกว้างและไม่ชัดเจนเท่าที่ควร รวมถึงการออก หมายเรียกก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติชัดเจนว่าจำเป็นต้องมีการออกหมายเรียกก่อนหรือไม่ ซึ่งส่งผล กระทบต่อสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของผู้ถูกออกหมายจับ นอกจากนี้ในการพิจารณา พยานหลักฐานประกอบการออกหมายจับของศาลนั้น ศาลมักจะเห็นพ้องตามเหตุในการออก หมายจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจค่อนข้างมาก สะท้อนให้เห็นว่าการใช้อำนาจในชั้นการสอบสวนของ เจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นไปในทิศทางการมุ่งปราบปรามอาชญากรรม (Crime Control) เป็นสำคัญ ้โดยถือหลักการรวบรวมพยานหลักฐานที่จะเป็นโทษแก่ผู้ต้องหามากกว่าพยานที่เป็นคุณ เพื่อที่จะ สามารถนำตัวผู้ต้องหามาไว้ในอำนาจรัฐให้ได้ อันขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ ศาลเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนและให้การคุ้มครองสิทธิ เสริภาพของประชาชนก่อนที่จะเข้ามาสู่กระบวนการคำเนินคคือาญาให้มากที่สุด

Thesis Title Law Enforcement Through the Issuance of Arrest Warrant by Court

Author Miss Sasiwimon Samoechai

Degree Master of Laws

Thesis Advisor Assoc. Prof. Somchai Prichasinlapakun

ABSTRACT

The research's purpose is to study the law enforcement on arrest warrant issue in reality and to answer of the research question if the law can protect people's freedom and rights that have been guaranteed by 2540 B.E. and 2550 B.E. Constitutions. The information used in this research consists of legal principles about arrest warrant issuing procedure, and the collected statistical data and the samples of the police arrest warrant petitions in robbery, embezzlement, and fraud cases from Muang Chiang Mai Police Station.

According to the statistical data analysis, the result revealed that the court's tendency to approve arrest warrants is respectively high (90 percents of sampled arrest warrants petitions). Moreover, the study of sampled arrest warrant petitions shows that most robbery cases, the crime with 3 years maximum rate of penalty, use reasonable cause to grant arrest warrants. On the other hand, the court used probable cause in granting arrest warrants in embezzlement and fraud, which also have 3 years maximum rate of penalty. The accuser's allegations are used as evidence in embezzlement and fraud cases although this sort of evidence does not have much weight of reliability. The police inquiry officials often use the probability to escape from arrest to get arrest warrants. In using tendency to escape from arrest as the reason, it seems to be a problem in practice since the interpretation of 'escape' is vague and ambiguous. There is no law that state distinctively if it necessary to issue the summons before issuing arrest warrants.

In considering evidence before issuing arrest warrants, the courts often approve the police officers' reason. This reflects that the police officers use their inquisitorial authority for crime control purpose. They tend to collect unbeneficial evidences to the accused than the

beneficial ones in order to take the suspect under their control. This practice contradicts to the constitution principles that the court is needed to take cross-examination role to the police inquiry officials to protect people's freedom and rights before get involve in the criminal justice procedure.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved